

POSTANOWIENIE

28 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 28 grudnia 2023 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku K.T., G.H. i S.K.
z udziałem T. spółki akcyjnej w K.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na skutek skargi kasacyjnej T. spółki akcyjnej w K.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach
z 7 kwietnia 2022 r., III Ca 709/20,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Uczestnik postępowania T. S.A. w K. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach z 7 kwietnia 2022 r. wydanego w sprawie o ustanowienie służebności przesyłu. We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powołał się na przesłankę wymienioną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami

o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności w postaci zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. m.in. postanowienia SN: z 2 sierpnia 2023 r., I CSK 6502/22; z 18 lipca 2023 r., I CSK 6168/22; z 27 czerwca 2023 r., I CSK 5649/22).

Powyższych kryteriów nie spełnia powołanie się przez skarżącego na wątpliwości interpretacyjne występujące na tle art. 305² § 2 k.c. co do ustalenia wysokości należnego wynagrodzenia w związku obciążeniem nieruchomości służebnością przesyłu. Przedmiotowa kwestia ma liczne odniesienia w orzecznictwie Sądu Najwyższego, przy czym przyjmuje się, że wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu powinno być ustalane każdorazowo indywidualnie i dostosowane do okoliczności, w tym zakresu, charakteru i trwałości obciążenia, jego uciążliwości, wpływu na ograniczenie korzystania z nieruchomości przez właściciela, zmniejszenia jej wartości. Uwzględniać należy, czy urządzenia przesyłowe służą także zaspokojeniu potrzeb właściciela nieruchomości obciążonej, co może prowadzić do odpowiedniego pomniejszenia stosownego wynagrodzenia (zob. postanowienia SN: z 18 kwietnia 2012 r., V CSK 190/11; z 13 czerwca 2018 r., III CZP 118/17; z 5 grudnia 2019 r., III CZP 20/19, i z 9 września 2020 r., II CSK 62/19). Jednocześnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie wskazuje się, że wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu może obejmować również uciążliwości związane z oddziaływaniem linii przesyłowej poza pasem eksploatacyjnym tej służebności, w tym w zakresie strefy kontrolowanej, o ile zachodzi w tym względzie związek z obciążeniem nieruchomości służebnością

przesyłu (zob. uchwałę SN 11 grudnia 2015 r., III CZP 88/15, OSNC 2016, nr 12, poz. 144, i postanowienie SN z 9 sierpnia 2016 r., II CSK 770/15).

Wobec aktualnego stanu orzecznictwa i konieczności uwzględniania indywidualnych okoliczności każdej sprawy nie ma podstaw do uznania, że na tle art. 305² § 2 k.c. w związku z ustaleniem wysokości należnego wynagrodzenia za obciążenie nieruchomości służebnością przesyłu istnieją poważne rozbieżności interpretacyjne, które mogłoby wyjaśnić orzeczenie Sądu Najwyższego wydane w niniejszej sprawie. Sygnalizowane przez skarżącego uczestnika odmienne stanowiska mają wyłącznie charakter incydentalny, związane są ze specyfiką konkretnych stanów faktycznych i stanowią wyraz typowego zjawiska występującego w sferze działalności orzeczniczej sądów powszechnych i Sądu Najwyższego.

Mając na względzie powyższe argumenty, należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy nie zasądził zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz wnioskodawczyń, gdyż ich pełnomocnik, wezwana do wykazania umocowania do reprezentacji przed Sądem Najwyższym, złożyła pełnomocnictwa datowane na 8 września 2022 r., a tym samym nie dowiodła swojego umocowania do wniesienia odpowiedzi na skargę kasacyjną, którą złożono (data stempla pocztowego) 25 sierpnia 2022 r. W tym stanie rzeczy wnioski zawarte w odpowiedzi musiały zostać pominięte.

(E.M.)

[ms]

